

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

VLIETWEG 2

TE SANTPOORT-NOORD

Ecologie

Rapportage quickscan Wet natuurbescherming

Vlietweg 2 te Santpoort-Noord

Opdrachtgever | Wibaut Projectontwikkeling
Muiderstraat 5E
1011PZ Amsterdam

Rapportnummer | 17172.001
Versienummer | D2
Status | Eindrapportage
Datum | 14 oktober 2021

Vestiging | Zuid-Holland
Hoofdweg 240
3067 GJ Rotterdam
088 - 5001600
rotterdam@econsultancy.nl

Opsteller | Mevrouw E. Hessel, MSc

Paraaf

Kwaliteitscontrole | De heer drs. A.N. de Keijzer

Paraaf

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbers een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy aanvaardt op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	5
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	7
	4.1 Zorgplicht	7
	4.2 Soortenbescherming	7
	4.3 Gebiedenbescherming	8
	4.4 Houtopstanden	9
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	10
	5.1 Vogels	10
	5.2 Vleermuizen	12
	5.3 Overige zoogdieren	12
	5.4 Reptielen	14
	5.5 Amfibieën	14
	5.6 Vissen	15
	5.7 Ongewervelden	15
	5.8 Vaatplanten	16
6	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING	17
	6.1 Algemene broedvogels	17
	6.2 Vleermuizen	17
	6.3 Overige zoogdieren	18
	6.4 Amfibieën	19
	6.5 Overige soort(groep)en	20
7	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	21
	7.1 Natura 2000	21
	7.2 Natuurnetwerk Nederland	22
8	HOUTOPSTANDEN	23
9	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	24

Bijlage 1   toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
 Bijlage 2   verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Wibaut Projectontwikkeling opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming aan de Vlietweg 2 te Santpoort-Noord.

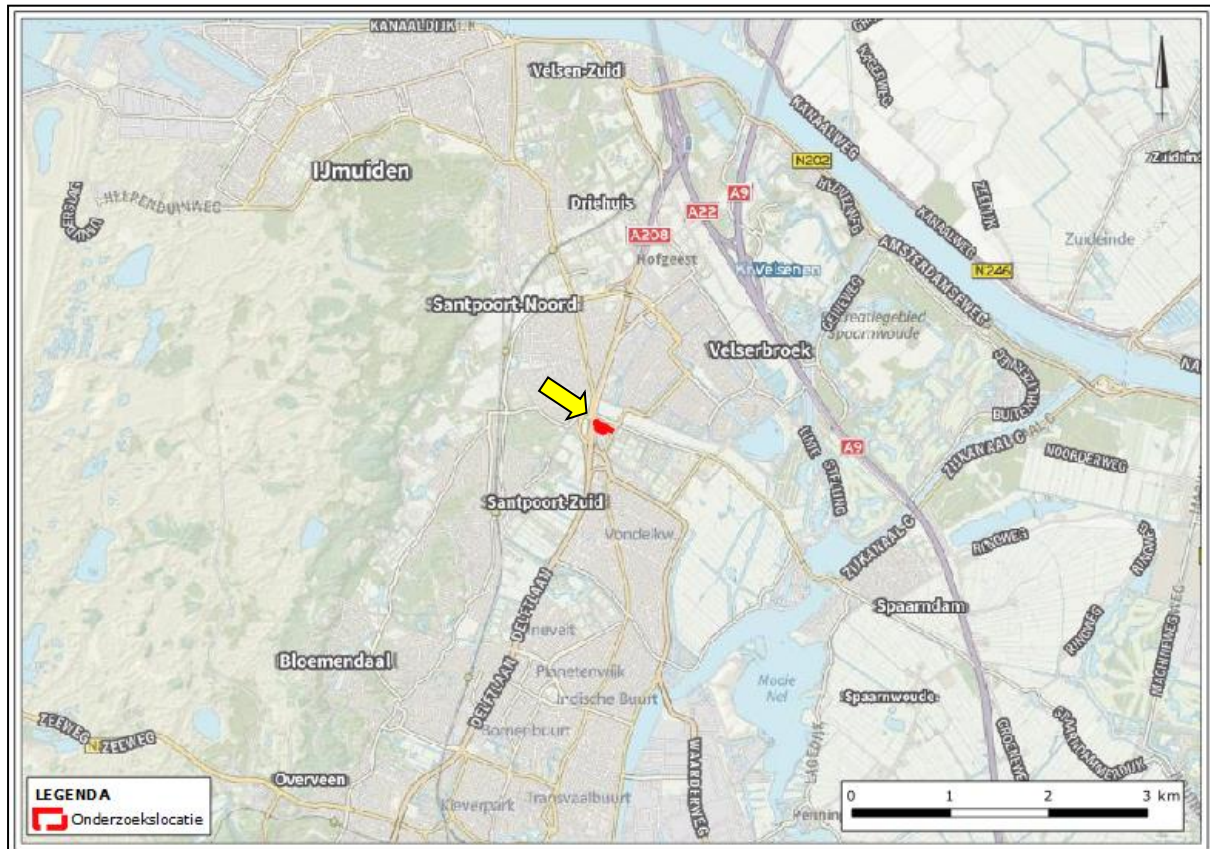
De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermd status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 7.100 \text{ m}^2$) ligt aan de Vlietweg 2, circa 750 meter ten zuiden van de kern van Santpoort-Noord. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

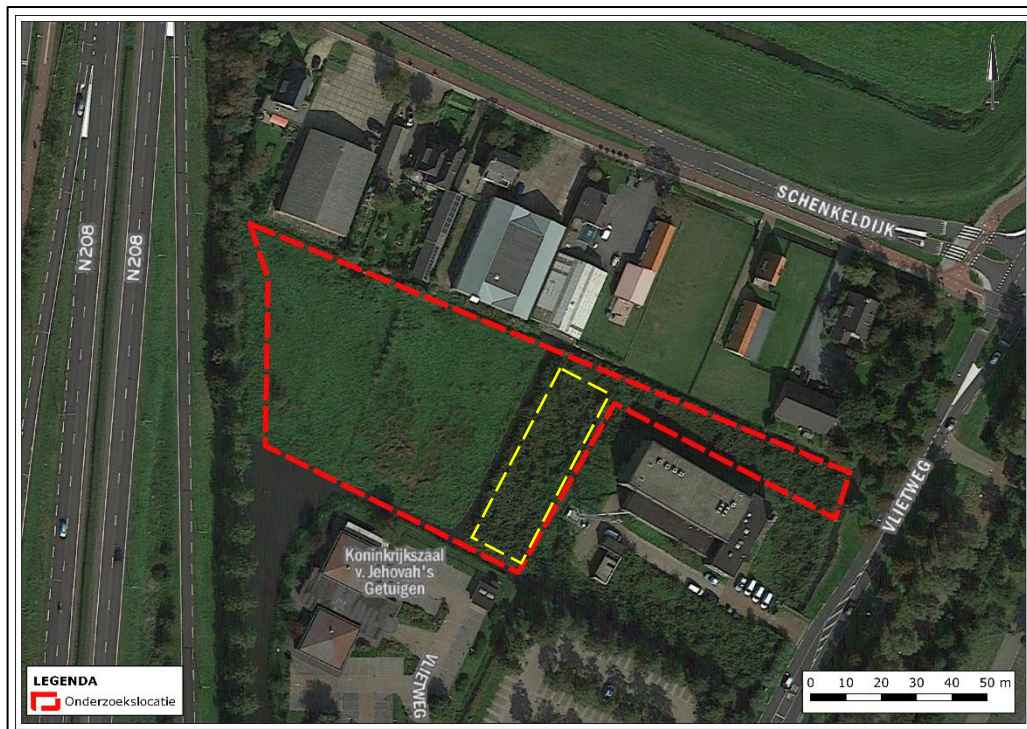
Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie is onbebouwd en bestaat uit een braakliggend deel in het oosten, met daarmee stroken met ruigte, en in het westen een deel dat bestaat uit grasland. Het grasland wordt zo nu en dan begraaasd door schapen. De onderzoekslocatie wordt ten noorden en gedeeltelijk ten zuiden omgeven door een sloot met natuurlijke oevers. Tussen het braakliggend deel en het grasland loopt tevens een sloot met natuurlijke oevers. Het braakliggend deel bestaat uit grind en zand en is hier en daar begroeid met onder andere akkerdistel en brandnetel. Het braakliggend deel is omgeven door ruigtestroken bestaande uit onder andere brandnetel, koninginnekruid, braam, haagwinde en veldzuuring. Ook staan in deze ruigtestroken een aantal kleine populieren, iepen en essen. Het grasland in het oosten van de onderzoekslocatie is begroeid met onder andere akkerdistel, pitrus, gras, brandnetel en hondsdraf. Direct ten zuidoosten van de onderzoekslocatie staan een kantoorgebouw, zendmast en een elektriciteitshuisje met aangrenzend een vervallen opslagschuurtje. Voor het schuurtje ligt een stapel met oude pallets. Het kantoorgebouw en het elektriciteitshuisje zijn opgetrokken uit bakstenen en hebben een plat dak. Ten noorden van het kantoorgebouw loopt tevens een ruigtestrook, dat onderdeel is van de onderzoekslocatie. Deze ruigtestrook was door de hoge bramenstruiken vrijwel ontoegankelijk en is daarom tijdens het veldbezoek niet volledig doorlopen.

Direct ten noorden van de onderzoekslocatie zijn drie woonerven gelegen, met daarop grote schuren. Ten noorden van deze woonerven liggen agrarisch percelen. Direct ten zuiden van de onderzoekslo-

catie, aan de overzijde van de sloot, staat een kerkgebouw, opgetrokken uit bakstenen en met een plat dak. Op 400 meter ten oosten van de onderzoekslocatie liggen volkstuintjes en op 680 meter ten oosten van de onderzoekslocatie ligt een begraafplaats. Direct ten westen van de onderzoekslocatie loopt een snelweg. Circa 450 meter ten westen van de onderzoekslocatie ligt het Burgemeester Rijkenspark en circa 2 kilometer ten westen van de onderzoekslocatie ligt het natuurgebied Kennemerland-Zuid.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 11 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving. Het braakliggend deel is aangegeven met een gele stippellijn.

Figuur 3. Overzichtsfoto van het braakliggend deel in het oosten van de onderzoekslocatie, kijkrichting naar het westen.

Figuur 4. Overzichtsfoto van het braakliggend deel in het oosten van de onderzoekslocatie, kijkrichting naar het noorden.

Figuur 5. De ruigtestrook in het noordoosten van de onderzoekslocatie, ten noorden van het kantoorgebouw.

Figuur 6. De sloot ten zuiden van de onderzoekslocatie, kijkrichting naar het westen.

Figuur 7. De sloot tussen het braakliggend deel en het grasland op de onderzoekslocatie, kijkrichting naar het noorden.

Figuur 8. De sloot ten noorden van de onderzoekslocatie, kijkrichting naar het oosten.

Figuur 9. Overzichtsfoto van het grasland in het westen van de onderzoekslocatie, kijkrichting naar het oosten.

Figuur 10. Overzichtsfoto van het grasland in het westen van de onderzoekslocatie, kijkrichting naar het noorden.

Figuur 11. Overzichtsfoto van het grasland in het westen van de onderzoekslocatie, kijkrichting naar het zuiden.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens het perceel af te splitsen en te herontwikkelen. Ten behoeve van de herontwikkeling zal de sloot die tussen het braakliggend deel en het grasland loopt worden gedempt. De overige sloten zullen verbreed worden.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 30 september 2021. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van 'expert judgement' nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Holland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan Wet natuurbescherming is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie bestaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel VI) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

5.1.1 Broedvogels categorie 1-4 (nesten jaarrond beschermd)

Deze categorie betreft broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in de afgelopen 5 jaar binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie vogelsoorten waargenomen waarvan de nestlocaties jaarrond beschermd zijn. Deze categorie 1-4 broedvogelsoorten zijn: boomvalk, buizerd, havik, ransuil, oehoe, roek, sperwer, wespendif, kerkuil, ooievaar, slechtvalk, gierzwaluw, huismus en grote gele kwikstaart.

Van deze soorten kunnen de **boomvalk, buizerd, havik, ransuil, oehoe, roek, sperwer en wespendif** op voorhand worden uitgesloten. Deze vogels broeden hoofdzakelijk in bossen of halfopen landschappen, soms in solitaire bomen en vaak midden hoog tot hoog in een boomkruin of nestkast, waar ze grote nesten maken of hergebruiken. Op en in directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn geen nesten of nestkasten aangetroffen. Potentieel geschikte broedlocaties bevinden zich in het Burgemeester Rijkenspark en het natuurgebied Kennemerland-Zuid, wat gezien de werkzaamheden buiten de invloedssfeer van de ingreep ligt. Het is daarom voor deze vogelsoorten redelijkerwijs uit te sluiten dat deze op of nabij de onderzoekslocatie broeden en een negatief effect ondervinden van de voorgenomen ingreep. Nader onderzoek ten aanzien van deze soorten wordt niet noodzakelijk geacht.

De **kerkuil** heeft de voorkeur voor kleinschalige, half open tot open cultuurlandschappen. De kerkuil broedt typerend in schuren op boerderijerven of in speciale nestkasten. Op of om de onderzoekslocatie zijn geen nestkasten of gebouwen aanwezig die dienst kunnen doen als broedlocatie voor de kerkuil. Nader onderzoek naar deze soort wordt niet noodzakelijk geacht.

De **ooievaar** en **slechtvalk** zijn soorten die broeden op hoge of torenvormige structuren als hoogspanningsmasten, (kerk)torens, kantoorgebouwen of nestpalen. Deze nestmogelijkheden ontbreken op de onderzoekslocatie. Direct ten oosten van de onderzoekslocatie staat een zendmast (zie figuur 12). In deze zendmast was ten tijde van het veldbezoek geen nestmateriaal aanwezig. Naast deze zendmast ontbreken geschikte nestmogelijkheden in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Het is daarom voor deze vogelsoorten redelijkerwijs uit te sluiten dat deze op of nabij de onderzoekslocatie broeden en een negatief effect ondervinden van de voorgenomen ingreep. Nader onderzoek ten aanzien van deze soorten wordt niet noodzakelijk geacht.

Figuur 12. De zendmast direct ten oosten van de onderzoekslocatie.

De **huismus** en **gierzwaluw** zijn gebonden aan bebouwing als broedlocatie. Het zijn koloniebroeders die vaak broeden onder dakpannen bereikbaar via de dakgoot of losliggende dakpannen. De onderzoekslocatie is geheel onbebouwd. Het kantoorgebouw ten oosten van de onderzoekslocatie en het kerkgebouw ten zuiden van de onderzoekslocatie zijn vanwege de platte daken niet geschikt als broedlocatie voor de huismus en gierzwaluw. Het kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten dat de onderzoekslocatie onderdeel is van functioneel leefgebied van de huismus en gierzwaluw. Nader onderzoek naar deze soorten wordt niet noodzakelijk geacht.

De **grote gele kwikstaart** broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van snelstromende beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd. Deze vogel nestelt graag in een nis in een muur, onder een brug of bij boomwortels in oevers. Vanwege het ontbreken van deze broedmogelijkheden op en om de onderzoekslocatie is het redelijkerwijs uit te sluiten dat deze soort op of nabij de onderzoekslocatie broedt en een negatief effect ondervindt van de voorgenomen ingreep. Nader onderzoek ten aanzien van de grote gele kwikstaart wordt niet noodzakelijk geacht.

5.1.2 Broedvogels categorie 5 (nesten soms jaarrond beschermd)

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. Voor de vogelsoorten in deze categorie geldt een jaarronde nestbescherming enkel bij ecologisch zwaarwegende redenen. Tijdens het veldbezoek zijn op en om de onderzoekslocatie geen nesten of geschikte bomen voor bovengenoemde soorten aangetroffen. Daarnaast is in de omgeving van de onderzoekslocatie voldoende broedgelegenheid voor de hierboven genoemde soorten, indien zij in de omgeving zouden willen nestelen. Nader onderzoek naar deze categorie broedvogels wordt niet noodzakelijk geacht.

5.1.3 Overige broedvogels

De ruigtestroken op de onderzoekslocatie kunnen nestgelegenheid bieden aan algemene broedvogelsoorten zoals de winterkoning en roodborst. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Het werken buiten het broedseizoen is voldoende om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: **gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis en watervleermuis.**

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie is geheel onbebouwd, waardoor uitgesloten kan worden dat er verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig zijn. De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen en daarmee zijn verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen uit te sluiten. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen is niet aan de orde.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Naast de onderzoekslocatie bevinden zich een kantoorgebouw en een elektriciteitshuisje met open stootvoegen en ruimte tussen de gevel en de daklijst. Verstoring van eventuele verblijfplaatsen hierin kan voorkomen worden (zie hoofdstuk 6).

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen. In de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig van vergelijkbare kwaliteit, zoals de volkstuintjes en de begraafplaats ten oosten van de onderzoekslocatie en het Burgemeester Rijkenspark ten westen van de onderzoekslocatie.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Op de onderzoekslocatie zijn watergangen aanwezig die in principe als vliegroute zouden kunnen fungeren. De watergangen ten noorden, westen en zuiden van de onderzoekslocatie blijven behouden. De watergang die overdwars door de onderzoekslocatie loopt (tussen het grasland en het braakliggend deel) wordt gedempt. Het is echter onwaarschijnlijk dat deze watergang een verbinding vormt tussen gebieden die onderdeel zijn van functioneel leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek naar vliegroutes wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

5.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: **bever, noordse woelmuis, damhert, eekhoorn, boommarter, bunzing, hermelijn en wezel.**

De **bever** heeft een voorkeur voor rivieren en meren omzoomd door (broek)bossen met bomen als wilg en populier. Dit habitat ontbreekt op de onderzoekslocatie. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van gebruik van het gebied door de bever aangetroffen. Tevens is de waarneming van de NDFF gedaan op circa 3 kilometer ten oosten van de onderzoekslocatie. Het kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten dat de bever gebruik maakt van de onderzoekslocatie. Nader onderzoek naar deze soort wordt niet noodzakelijk geacht.

De **noordse woelmuis** kan in verschillende biotopen leven, waarbij variatie in de vegetatie aanwezig moet zijn. Voldoende dekking is belangrijk met voldoende voedsel. De noordse woelmuis mijdt door struiken en bomen gedomineerde begroeiingen. Op de onderzoekslocatie is veel gras- en rietachtige vegetatie aanwezig, wat als dekking en voedsel kan dienen voor de noordse woelmuis. Daarom kan niet worden uitgesloten dat deze soort gebruik maakt van de onderzoekslocatie. Indien de noordse woelmuis gebruik maakt van de onderzoekslocatie worden bij de voorgenomen ingreep vaste rust- of voortplantingsplaatsen verstoord, hetgeen leidt tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Nader onderzoek naar het gebruik van de onderzoekslocatie door de noordse woelmuis wordt dan ook niet benodigd geacht (zie hoofdstuk 6).

Het **damhert** komt vooral voor in lichte loofbossen en gemengde bossen. Een belangrijk element dat aanwezig moet zijn is gras. Ook komt de soort voor in randzones bij open plekken, graslanden en akkerranden en in parkachtige bosgebieden. Omdat bos ontbreekt op en in de nabije omgeving van de onderzoekslocatie, is het onwaarschijnlijk dat het damhert gebruik maakt van de onderzoekslocatie. Tevens zijn de waarnemingen van de NDFF afkomstig uit het natuurgebied Kennemerland-Zuid, op circa 2 kilometer ten westen van de onderzoekslocatie. Nader onderzoek naar het damhert wordt niet noodzakelijk geacht.

Eekhoorns foerageren en nesten in bomen ouder dan 20 jaar. Door het ontbreken van hoge en oude bomen op en nabij de onderzoekslocatie kan de aanwezigheid van een vaste rust- of voortplantingsplaats van de eekhoorn op de onderzoekslocatie redelijkerwijs worden uitgesloten. Nader onderzoek naar deze soort wordt niet benodigd geacht.

Bos is bij uitstek het biotoop van de **boomarter**. Boomarters kiezen hun rustplaatsen vaak in boomholten, konijnen-, vossen- of dassenholen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholten, regelmatig in inrottingsholten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan. Door het ontbreken van bos op en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie kan de aanwezigheid van de boomarter op voorhand redelijkerwijs worden uitgesloten en wordt nader onderzoek niet noodzakelijk geacht.

De **bunzing, wezel en hermelijn** zijn sterk gebonden aan landschapselementen zoals houtwallen en bosschages die dekking bieden gedurende het foerageren en migreren tussen de vaste rust- of voortplantingsplaatsen en de foerageergebieden. Vaste rust- of voortplantingsplaatsen worden gevonden in oude hopen van muizen of mollen, (boom)holtes en onder hopen van steen of hout. De ruigtestroken en de hoge vegetatie op het grasland kunnen dekking bieden aan de kleine marterachtigen. Tevens zijn er holletjes in de grond en molshopen waargenomen (zie figuur 13 en 14). Het kan daarom op voorhand niet worden uitgesloten dat de onderzoekslocatie deel uitmaakt van functioneel leefgebied van de kleine marterachtigen. Nader onderzoek naar deze soorten wordt daarom noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 6).

Figuur 13. Molshoop, waargenomen op het braakliggend deel in het oosten van de onderzoekslocatie.

Figuur 14. Holletje in de grond, waargenomen op het braakliggend deel in het oosten van de onderzoekslocatie.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel, mol en rosse woelmuis. Voor deze soorten geldt de zorgplicht (zie hoofdstuk 6).

5.4 Reptielen

Volgens gegevens van de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde reptielen waargenomen: **hazelworm en zandhagedis**.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. De hazelworm komt voor in open bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaal plaatsen en tuinen. De meeste waarnemingen komen uit bos- en heideterreinen. De zandhagedis is sterk gebonden aan duin- en heidegebied, waar de soort veelal te vinden is in droge struikheideterreinen of open struweelduin. Op de onderzoekslocatie is door het natte en stikstofrijke karakter geen geschikt habitat voor deze reptielen aanwezig. Tevens hebben de waarnemingen van de streng beschermde hazelworm en zandhagedis betrekking op het natuurgebied Kennemerland-Zuid, circa 2 kilometer ten westen van de onderzoekslocatie. Het kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat reptielen gebruik maken van de onderzoekslocatie en nader onderzoek naar deze soorten wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

5.5 Amfibieën

Amfibieën zijn beschermd in Nederland. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens gegevens van de NDFF is binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende streng beschermde soort waargenomen: **rugstreeppad**. Op de onderzoekslocatie bevindt zich geschikt habitat voor de rugstreeppad. De rugstreeppad is een streng beschermde soort die graag van ondiepe wateren gebruik maakt. Ondiepe wateren warmen snel op en zijn voor deze moeilijk zwemmende soort toegankelijk. De rugstreeppad plant zich in tijdelijke wateren voort. De rugstreeppad overwintert onder takenhopen, platte materialen, in zandhopen of in muizenholten, overal waar schuilmogelijkheden of makkelijk vergraafbare bodem aanwezig is. Vanwege de

.....

makkelijk vergraafbare bodem, de schuilmogelijkheden in de ruigtestroken en de waargenomen tijdelijke plassen vormt de onderzoekslocatie geschikt habitat voor de rugstreeppad. Nader onderzoek naar deze soort wordt noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 6).

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en bastaardkikker. Tijdens het veldbezoek is een groene kikker waargenomen op het grasland in het westen van de onderzoekslocatie. Op de onderzoekslocatie kunnen deze soorten beschutting vinden in de hoge vegetatie op het grasland en in de ruigtestroken. De sloten vormen geschikt voortplantingshabitat voor deze amfibieën. Voor deze algemene soorten geldt de zorgplicht (zie hoofdstuk 6).

5.6 Vissen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in de afgelopen vijf jaar binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie geen beschermde vissoorten waargenomen. Verstoring van beschermde vissoorten is als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden niet aan de orde.

5.7 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Wet natuurbescherming een strenge bescherming genieten. Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in de afgelopen vijf jaar binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de beschermde libellensoorten **gevlekte witsnuitlibel** en de **sierlijke witsnuitlibel** waargenomen. Libellen zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

Vlinders

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in de afgelopen vijf jaar binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de beschermde vlindersoorten **grote vos**, **aardbeivlinder**, **bruine eikenpage** en **duinparelmoervlinder** waargenomen. Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. De waardplanten van de aardbeivlinder (tormentil en dauwbraam) en de duinparelmoervlinder (viooltjes) zijn niet waargenomen op de onderzoekslocatie. De waardplanten van de bruine eikenpage (eik) en de grote vos (iep, zoete kers, breedbladige wilg) zijn wel waargenomen, maar dit betroffen enkele en erg jonge individuen, waardoor het voedselaanbod voor deze soorten te gering is op de onderzoekslocatie. Tevens betreffen de waarnemingen van de NDFF het natuurgebied Kennemerland-Zuid, circa 2 kilometer ten westen van de onderzoekslocatie. Het is daarom uitgesloten dat deze beschermde vlindersoorten gebruik maken van de onderzoekslocatie. Nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

Overige soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF is in de afgelopen vijf jaar binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie het beschermde weekdier **platte schijfhoren** waargenomen. In Nederland leeft de platte schijfhoren voornamelijk in ondiepe, onbeschaduwde wateren met rijke onderwatervegetatie. De dieren worden onder andere aangetroffen in plassen en voedselrijke sloten van (veen-)weidegebieden. De sloten op de onderzoekslocatie vormen vanwege de aanwezigheid van rijke onderwatervegetatie en de afwezigheid van kunstmestgebruik geschikt habitat voor de platte schijfhoren. Bij werkzaamheden in of aan de watergang dient rekening gehouden te worden met de mogelijk

.....

aanwezige streng beschermde platte schijfhoren. Nader onderzoek wordt noodzakelijk geacht om de aan- dan wel afwezigheid van deze soort aan te tonen.

Overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert en Europese rivierkreeft zijn niet op de onderzoekslocatie te verwachten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.8 Vaatplanten

De beschermde vaatplanten **akkerogentroost, echte gamander, glad biggenkruid, muurbloem, pijlscheefkelk en stofzaad** zijn in de afgelopen 5 jaar binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie waargenomen volgens verspreidingsgegevens van de NDFF.

Tijdens het veldbezoek zijn onder andere de volgende planten waargenomen: brandnetel, akkerdistel, braam, veldzuring, haagwinde en Koninginnekruid. De planten op de onderzoekslocatie geven aan dat de bodem vochtig, zuur en voedselrijk is. In dergelijke pioniersvegetaties zijn geen beschermde soorten te verwachten. Daarnaast is de onderzoekslocatie geheel onbebouwd, waardoor het voorkomen van de muurbloem is uitgesloten. Deze plantensoort groeit enkel op oude, verweerde muren van kerken, ruïnes, stadsmuren en forten die met zachte kalkspecie zijn gevoegd. De meeste beschermde vaatplanten en de daarbij horende specifieke groeiomstandigheden zijn zeldzaam te noemen en zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit soortbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot eind augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Indien het groen toch binnen het broedseizoen gekapt dient te worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundig ecooloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. De ecooloog zal naar aanleiding van de inspectie kunnen adviseren of het mogelijk is om het groen te kappen zonder daarbij broedvogels te verstoren.

Met betrekking tot het verwijderen van de aanwezige beplanting buiten het broedseizoen wordt geadviseerd om ook het snoeiafval buiten het broedseizoen te verwijderen. Een grote stapel snoeiafval vormt namelijk een ideale broedlocatie voor kleine vogelsoorten als de winterkoning. Indien onverhoopt een dergelijke soort hierin tot broeden komt, mag het snoeiafval niet eerder worden verwijderd dan wanneer de jongen definitief zijn uitgevlogen.

6.2 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Het kantoorgebouw en elektriciteitshuisje direct ten zuidoosten van de onderzoekslocatie zijn in potentie geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen. Gezien de afstand tot de onderzoekslocatie kan verstoring van eventuele verblijfplaatsen in deze gebouwen optreden. Verstoring kan voorkomen worden door, indien er tussen zonsondergang en zonsopkomst gewerkt wordt, gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting. Ook in de nieuwe situatie dient vleermuisvriendelijke verlichting gebruikt te worden. Vleermuisvriendelijke verlichting is amberkleurig, de armaturen zijn niet hoger dan de open stootvoegen, kozijnen en dakrand, de armaturen zijn weggericht van dezelfde openingen en de verlichting is zo min mogelijk diffuus.

6.3 Overige zoogdieren

6.3.1 Noordse woelmuis

De noordse woelmuis is opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Op basis van het veldbezoek kon niet worden uitgesloten dat de noordse woelmuis gebruik maakt van de onderzoekslocatie, waardoor nader onderzoek benodigd is. Het nader onderzoek naar de noordse woelmuis kan uitgevoerd worden op twee manieren: met gebruik van inloopvallen (live-traps) en door gebruik te maken van e-DNA. Tijdens het veldbezoek zullen vier potentieel geschikte locaties (oevers met bij voorkeur natte ruigte) binnen de onderzoekslocatie worden meegenomen in het onderzoek, waarvan twee oevers van circa 100 meter lang en twee oevers van circa 50 meter lang.

Inloopvallen (live-traps)

Onderzoek met inloopvallen dient plaats te vinden in de meest optimale periode (augustus-oktober). De vallen zullen onder vegetatie op plekken met voldoende dekking worden geplaatst. Gezien de totale oeverlengte aanwezig op de onderzoekslocatie zijn vier vangplekken benodigd. Iedere vangplek bestaat uit 20 vallen, welke paarsgewijs op onderlinge afstand van ongeveer 10 meter uit elkaar geplaatst worden. Gedurende twee nachten zullen de vallen zowel 's ochtends als 's avonds eenmaal worden bemonsterd. In totaal zullen er dus vier controles plaatsvinden. Voorafgaand hieraan worden de vallen twee tot vier nachten ongebruikt neergezet om de dieren te laten wennen (pre-bait periode).

DNA-onderzoek

Het DNA-onderzoek kan gedurende het hele jaar plaatsvinden. Noordse woelmuizen maken latrines (hoopjes van uitwerpselen) nabij hun verblijfplaatsen. Deze keutelhoopjes zijn vrij eenvoudig te vinden, mede daarom wordt het bemonsteren van deze latrines gezien als de meest geschikte bemonsteringsmethode voor de noordse woelmuis. Per potentieel geschikte locatie worden keutelhoopjes gezocht. De keutels worden geconserveerd in alcohol. De keutels worden vermengd met gesteriliseerd water en in het lab wordt getest of in het mengmonster (~10-15 keutels) een keutel van noordse woelmuis aanwezig was. Naast keutels kan ook gebruik worden gemaakt van bodemonsters, die genomen worden op plekken waar de noordse woelmuis vermoedelijk langs loopt. Met DNA-onderzoek kan per locatie de aan- of afwezigheid van noordse woelmuis vastgesteld worden.

Het vaststellen van de aan- of afwezigheid van de noordse woelmuis met het gebruikelijke vallenonderzoek is een kostbare en tijdrovende aangelegenheid. Wij stellen voor de aan- of afwezigheid vast te stellen op basis van DNA-technieken. Hiermee wordt een detectiekans van noordse woelmuis DNA van 100% benaderd. Ook kan in korte tijd een gebied vlakdekkend onderzocht worden en is deze methode daarom kostenefficiënter dan vallenonderzoek. Wanneer uit het DNA-onderzoek blijkt dat de noordse woelmuis niet voorkomt op de onderzoekslocatie kunnen de voorgenomen werkzaamheden worden uitgevoerd. Indien blijkt dat de noordse woelmuis wel voorkomt op de onderzoekslocatie is DNA-onderzoek vaak niet voldoende voor het verkrijgen van ontheffing. Voor het verkrijgen van ontheffing is vaak een inschatting van het aantal individuen nodig, dit kan worden bepaald aan de hand van een vallenonderzoek. Er kan ook gekozen worden om het DNA-onderzoek over te slaan en direct de populatiegrootte te bepalen met behulp van een vallenonderzoek, daarmee kan ook de aanwezigheid worden uitgesloten.

6.3.2 Bunzing, wezel en hermelijn

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Kleine marterachtigen zijn sindsdien strenger beschermd dan voorheen. Het is verboden om deze dieren te doden, te verwonden en hun vaste rust- of voortplantingsplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen (art. 3.10). De provincie

Noord-Holland heeft besloten om voor deze marterachtigen geen vrijstelling van de verbodsbepalingen te verlenen.

De bunzing, wezel en hermelijn komen voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar de voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden. Deze soorten maken mogelijk gebruik van de onderzoekslocatie. Het verwijderen van de begroeiing en graafwerkzaamheden kunnen leiden tot vernietiging van foerageerhabitat en vaste rust- of voorplantingsplaatsen van desbetreffende soorten, wat in strijd is met de Wet natuurbescherming. Nader onderzoek is noodzakelijk om vast te kunnen stellen dan wel uit te kunnen sluiten dat deze soorten gebruik maken van de onderzoekslocatie.

Het vaststellen kan worden gedaan door middel van aanvullend onderzoek met behulp van camera-vallen (BuBo-methode), marterboxen en struikrovers. Dit onderzoek dient in de optimale periode uitgevoerd te worden: tussen maart en augustus. Het uit te voeren veldwerk behorende bij een dergelijk onderzoek zal minimaal 6 weken in beslag nemen.

6.3.3 Algemene grondgebonden zoogdieren

Voor de algemene te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Wet natuurbescherming, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan door graafwerkzaamheden en het verwijderen van stenenstapels, takkenhopen, bladeren en andere materialen die door langdurige opslag of aanwezigheid schuilplaatsen bieden. Het verwijderen van de ruigtestroken en eventuele graafwerkzaamheden dienen daarom buiten de gevoelige periode van winterrust plaats te vinden. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

6.4 Amfibieën

6.4.1 Rugstreepad

De onderzoekslocatie vormt geschikt voortplantings- en winterhabitat voor rugstreepadden. Bij uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat rugstreepadden worden verwond of gedood en dat holen en voortplantingswater wordt vergraven. Om te bepalen of de rugstreepad gebruik maakt van de onderzoekslocatie dient conform het kennisdocument rugstreepad (BIJ12, 2017) onderzoek uitgevoerd te worden door middel van veldbezoeken. Middels dit nader onderzoek kan bepaald worden of de rugstreepad gebruik maakt van de onderzoekslocatie als voortplantings- en of overwinterlocatie.

6.4.2 Algemene amfibieën

Voor de te verwachten algemene soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden en demping van de sloot die overdwars door de onderzoekslocatie loopt kunnen dieren verwond of gedood worden. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Het doden of verwonden kan onder andere

plaatsvinden wanneer schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan voorkomen worden door het verwijderen van de ruigtestroken, de graafwerkzaamheden en het dempen van de sloot buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust uit te voeren. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

6.5 Overige soort(groep)en

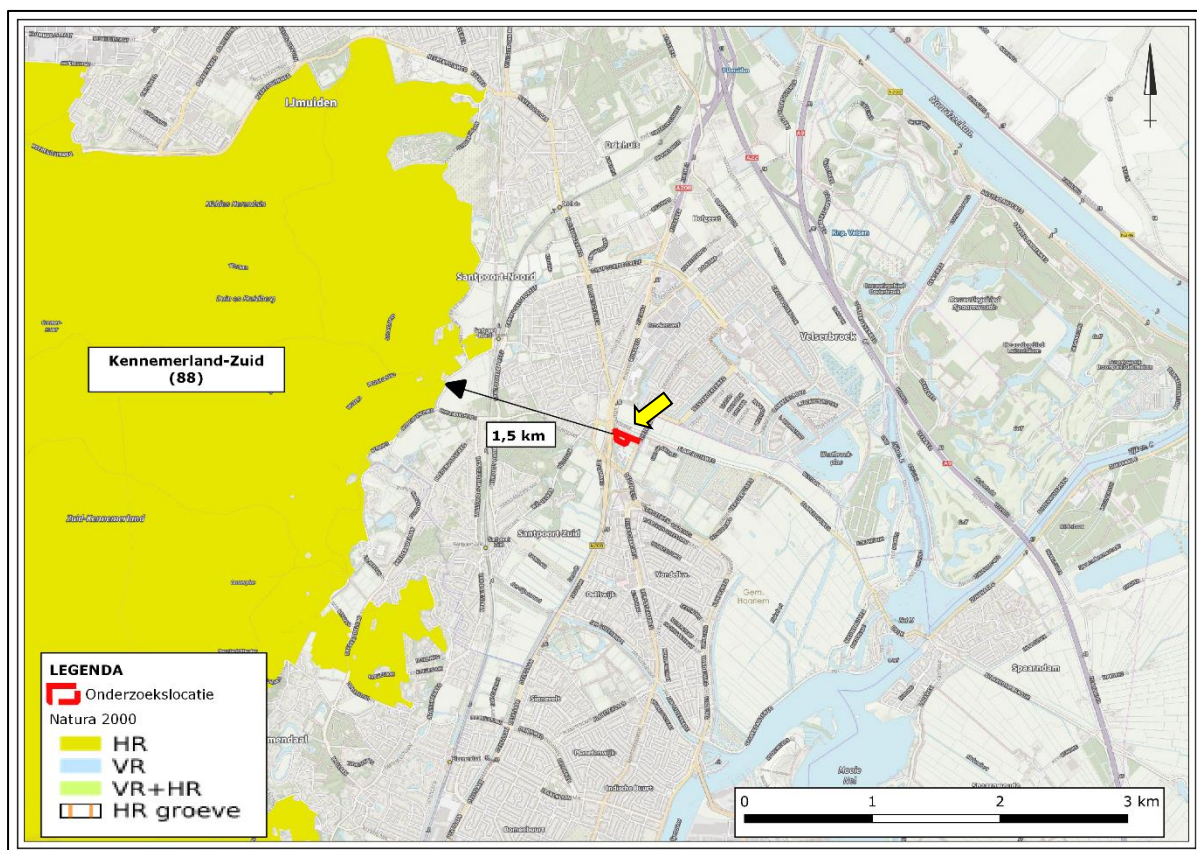
De **platte schijfhoren** is opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. De sloten op de onderzoekslocatie worden mogelijk gebruikt door deze soort. Bij (dempings)werkzaamheden kunnen individuen van de platte schijfhoren worden gedood. Aanvullend onderzoek moet daarom uitwijzen of de platte schijfhoren daadwerkelijk gebruik maakt van de onderzoekslocatie. Aanvullend onderzoek naar de platte schijfhoren kan uitgevoerd worden aan de hand van DNA-onderzoek. Hierbij worden watermonsters genomen uit de sloten op de onderzoekslocatie, die vervolgens worden geanalyseerd in het laboratorium.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Wet natuurbescherming aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Kennemerland-Zuid, bevindt zich op circa 1,5 kilometer afstand ten westen van de onderzoekslocatie (zie figuur 15).

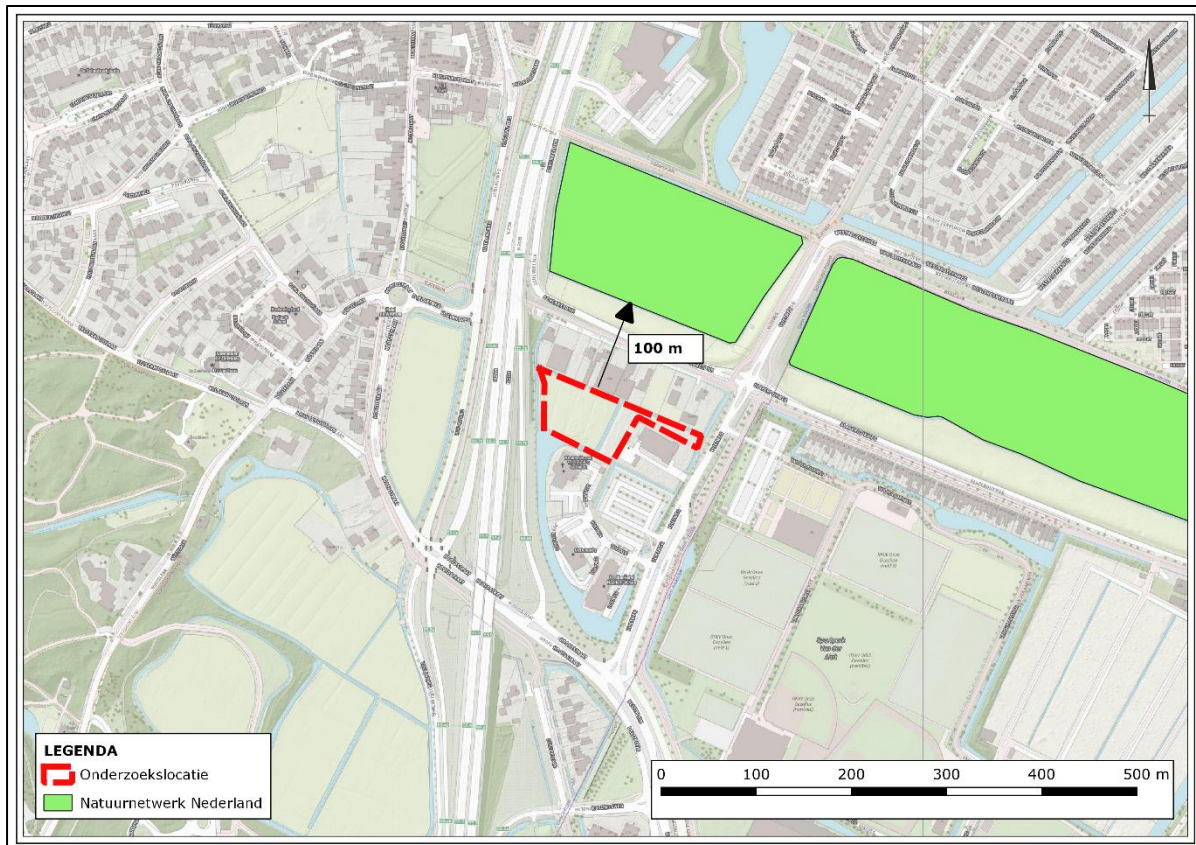
Figuur 15. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect. Externe effecten als gevolg van licht, trilling en geluid als door de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied niet te verwachten. Wat betreft stikstofdepositie worden op basis van de kleine schaal van het plan en de relatief grote afstand ten opzichte van het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied geen significant negatieve effecten verwacht ten gevolge van herontwikkeling. Vervolgonderzoek wordt niet benodigd geacht.

7.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt echter wel in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 100 meter ten noorden van de onderzoekslocatie. In figuur 16 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 16. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

Zoals vastgelegd in H4, artikel 19, van de omgevingsverordening van de provincie Noord-Holland is het Natuur Network Nederland alleen beschermd tegen wijzigingen en aanpassingen die plaatsvinden binnen de grenzen van het netwerk. Er wordt geen rekening gehouden met de externe effecten van ontwikkelingen buit het Natuur Network Nederland. Omdat de onderzoekslocatie op 100 meter afstand van het netwerk gelegen is, wordt geen vervolgonderzoek benodigd geacht.

8 HOUTOPSTANDEN

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij gedeputeerde staten. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht conform artikel 4.2 en artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De bomen op de onderzoekslocatie vallen niet onder de definitie houtopstanden als bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. De houtopstand op de onderzoekslocatie betreft minder dan 10 are en minder dan 21 bomen. Voor deze houtopstand geldt daarom geen meldingsplicht en herplantplicht. Wel wordt geadviseerd navraag te doen bij de gemeente voor de noodzaak van een kapvergunning.

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Wibaut Projectontwikkeling een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd aan de Vlietweg 2 te Santpoort-Noord.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens het perceel af te splitsen en te herontwikkelen. Ten behoeve van de herontwikkeling zal de sloot die tussen het braakliggend deel en het grasland loopt worden gedempt. De overige sloten zullen verbreed worden.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel I. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	aandacht voor vleermuisvriendelijke verlichting nabij het kantoorgebouw en het elektriciteitshuisje
	foerageergebied	minimaal	nee	nee	nee	in de omgeving zijn meer foeragemogelijkheden aanwezig van minimaal eenzelfde kwaliteit
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar noordse woelmuis, bunzing, wezel en hermelijn, aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Amfibieën		ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar de rugstreeppad, aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar de platte schijfhoren
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000		1,5 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland		100 m	nee	nee	nee	-
Houtopstanden		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie en aanbevelingen

Voor de **algemene broedvogelsoorten** die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de nestgelegenheden buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot eind augustus worden aangehouden. Indien binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient vooraf aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie te worden uitgevoerd.

Voor **vleermuizen** wordt geadviseerd om vleermuisvriendelijke verlichting te gebruiken in de buurt van de bebouwing ten zuidoosten van de onderzoekslocatie, zo worden eventuele verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie niet in hun functie beperkt. Vleermuisvriendelijke verlichting is amberkleurig, de armaturen zijn niet hoger dan de open stootvoegen, kozijnen en dakrand, de armaturen zijn weggericht van dezelfde openingen en de verlichting is zo min mogelijk diffuus.

Voor de **noordse woelmuis, bunzing, wezel, hermelijn, rugstreepad en platte schijfhoren** geldt dat nader onderzoek noodzakelijk is om aan te tonen dan wel uit te sluiten dat deze soorten gebruik maken van de onderzoekslocatie. Indien deze soorten gebruik maken van de onderzoekslocatie, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Tevens dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht met betrekking tot **algemene grondgebonden zoogdieren** en **amfibieën**, waarbij al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12 (2017d). Kennisdocument noordse woelmuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 14 oktober 2021 van <https://www.natura2000.nl/gebieden>.

Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied Santpoort-Noord, periode 2016-2021. NDFF. Geraadpleegd op 14 oktober 2021 van <https://ndff-ecogrid.nl>.

Provincie Noord-Holland (2021). Omgevingsverordening NH2020. Geraadpleegd op 14 oktober 2021 van <https://noord-holland.tercera-ro.nl/MapView/Default.aspx?id=NLIMRO9927POVPH-VG01>

Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 14 oktober 2021 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.

Wet natuurbescherming (2015, 16 december). Opgehaald van: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-02-17>.

www.anemoon.nl (soortgegevens platte schijfhoren)
www.datura.nl (informatie DNA-onderzoek)
www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën en reptielen)
www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: <ol style="list-style-type: none"> dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn	
1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting	
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.	

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1.	Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.
5.	Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfin, gewone dolfin, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfin, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfin
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootvleermuis, grijze grootvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimperlblauwtje, grote vuurvinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimperlblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephoibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrondbout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoren

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluit, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklover, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihals, duinpieper, dwergmeeuw, dwergster, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluit, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggenmus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmsijs, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinste waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekeltzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpheusspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tijftaf, torenvalk, tuinfluit, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespandief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangster, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw
--------	---

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: <ol style="list-style-type: none"> In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. 		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhert, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	vlinders	aardbeivlinder, bosparemoervlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparelmoervlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoervlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, kommavlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegeldikkopje, veenbesblauwtje, veenbosparemoervlinder, veenhoibeestje, veldparelmoervlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert
Planten		akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, bekliede ogentroost, berggamander, bergnachtsorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenorischis, dreps, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooid vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuiseranjer, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, stijve wolfsmelk, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruip-tijm, lange zonnedauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboompje, rozenkransje, ruw parelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	<p>De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; b) Houtopstanden op erven of in tuinen; c) Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; d) Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; e) Kweekgoed; f) Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; g) het dunnen van een houtopstand; h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: <ol style="list-style-type: none"> 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	<p>1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten.</p> <p>3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.</p>
Artikel 4.3 lid 1 en 2	<p>Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand.</p> <p>De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.</p>
Artikel 4.4 lid 1	<p>De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op:</p> <p>het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode.</p> <p>het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer</p>
Artikel 4.5	<p>Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.</p>

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

